

708

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 lipca 2000 r.

w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego.

Na podstawie art. 20 ust. 2 i art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 21, poz. 124 i Nr 43, poz. 253, z 1994 r. Nr 98, poz. 471, z 1997 r. Nr 9, poz. 43 i Nr 28, poz. 153, z 1998 r. Nr 162, poz. 1118 i 1126 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 26, poz. 306) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie reguluje zasady wynagradzania i wymagania kwalifikacyjne pracowników samorządowych, zwanych dalej „pracownikami”, zatrudnionych w jednostkach budżetowych, gospodarstwach pomocniczych tych jednostek i zakładach budżetowych jednostek samorządu terytorialnego, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Zasady wynagradzania i wymagania kwalifikacyjne pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych, urzędach marszałkowskich oraz biurach (odpowiednikach biur),

o których mowa w art. 1 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych, regulują odrębne przepisy.

3. Rozporządzenia nie stosuje się do pracowników, o których mowa w art. 1a ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie — rozumie się przez to ustawę z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych,
- 2) najniższym wynagrodzeniu zasadniczym — rozumie się przez to najniższe wynagrodzenie zasadnicze, ustalone odpowiednio przez sejmik województwa, radę powiatu lub radę gminy, w I kategorii zaszerzegowania, określone w tabeli miesięcznych stawek wynagrodzenia zasadniczego sporządzonej według zasad, o których mowa w § 3 ust. 5,

3) jednostce — rozumie się przez to jednostkę budżetową, gospodarstwo pomocnicze tej jednostki i zakład budżetowy jednostki samorządu terytorialnego.

§ 3. 1. Ustala się:

- 1) tabelę kwot wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego oraz wymagań kwalifikacyjnych kierowników i zastępców kierowników, o których mowa w art. 20 ust. 4 ustawy, stanowiącą załącznik nr 1 do rozporządzenia,
- 2) tabelę punktowych rozpiętości dla poszczególnych kategorii zaszeregowania, stanowiącą załącznik nr 2 do rozporządzenia,
- 3) tabelę stawek dodatku funkcyjnego, stanowiącą załącznik nr 3 do rozporządzenia,
- 4) tabele stanowisk, zaszeregowań i wymagań kwalifikacyjnych pracowników, stanowiące załącznik nr 4 do rozporządzenia.

2. Miesięczne stawki wynagrodzenia zasadniczego ustala się jako sumę najniższego wynagrodzenia zasadniczego oraz iloczynu liczby punktów ustalonych dla poszczególnych kategorii w tabeli stanowiącej załącznik nr 2 do rozporządzenia i wartości jednego punktu w złotych.

3. Wartość jednego punktu w złotych ustala pracodawca w porozumieniu odpowiednio z sejmikiem województwa, radą powiatu lub radą gminy, stosownie do swoich możliwości finansowych.

4. Wysokość miesięcznych stawek wynagrodzenia zasadniczego może być wyższa lub niższa od ustalonych w ust. 2, nie więcej jednak niż o 10%. Podwyższenie lub obniżenie nie więcej niż o 10% nie dotyczy najniższego wynagrodzenia zasadniczego, o którym mowa w § 2 pkt 2.

5. Tabelę miesięcznych stawek wynagrodzenia zasadniczego sporządza pracodawca, uwzględniając warunki określone w ust. 2—4.

§ 4. Godzinową stawkę:

- 1) wynagrodzenia zasadniczego wynikającego z osobistego zaszeregowania pracownika, określonego stawką miesięczną, oraz
- 2) wynikającą z najniższego wynagrodzenia zasadniczego

— ustala się dzieląc miesięczną stawkę wynagrodzenia przez liczbę godzin pracy przypadających do przepracowania w danym miesiącu.

§ 5. Pracodawca może w uzasadnionych przypadkach skrócić pracownikowi okres pracy zawodowej wymagany na danym stanowisku, z wyłączeniem stanowisk, dla których wymagany okres pracy zawodowej określają odrębne przepisy.

§ 6. 1. Pracownikom zatrudnionym na stanowiskach związanych z kierowaniem zespołem oraz radcy prawnemu przysługuje dodatek funkcyjny.

2. Dodatek, o którym mowa w ust. 1, przysługuje również pracownikom zatrudnionym na stanowiskach nie związanych z kierowaniem zespołem, dla których w załączniku nr 4 do rozporządzenia przewiduje się dodatek funkcyjny, z tym że maksymalna stawka tego dodatku przewidziana dla danego stanowiska jest niższa o jedną stawkę.

3. Starszemu inspektorowi nadzoru inwestorskiego oraz inspektorowi nadzoru inwestorskiego dodatek funkcyjny przysługuje tylko za czas wykonywania czynności nadzoru inwestorskiego.

§ 7. 1. Pracownikom przysługuje dodatek za każdą godzinę pracy wykonywanej w warunkach uciążliwych, szkodliwych dla zdrowia lub niebezpiecznych:

- 1) przy pierwszym stopniu uciążliwości lub szkodliwości — w wysokości do 5%,
- 2) przy drugim stopniu uciążliwości lub szkodliwości — w wysokości do 10%,
- 3) przy trzecim stopniu uciążliwości lub szkodliwości — w wysokości do 15%,
- 4) przy czwartym stopniu uciążliwości lub szkodliwości — w wysokości do 20%

stawki godzinowej wynikającej z najniższego wynagrodzenia zasadniczego.

2. Wykaz prac, o których mowa w ust. 1, określa załącznik nr 5 do rozporządzenia.

3. Prace określone w załączniku nr 5 w pkt 1 w lit. a) i b) oraz w pkt 2 w lit. a), b) i c) uważa się za wykonywane w warunkach szkodliwych dla zdrowia, uzasadniających przyznanie dodatku, jeżeli w środowisku pracy są przekroczone najwyższe dopuszczalne stężenia i natężenia czynników szkodliwych dla zdrowia określone w odrębnych przepisach, stwierdzone przez laboratoria Inspekcji Sanitarnej oraz inne laboratoria upoważnione przez właściwych terenowo wojewódzkich inspektorów sanitarnych.

4. W razie zbiegu uprawnień do dodatków za prace wykonywane w warunkach o różnym stopniu uciążliwości lub szkodliwości dla zdrowia, pracownikowi przysługuje jeden dodatek według najwyższego stopnia uciążliwości lub szkodliwości dla zdrowia.

§ 8. 1. Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę, zwanego dalej „dodatkiem”, i jednorazowej odprawy pieniężnej przy przechodzeniu na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę, zwanej dalej „odprawą”, wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

2. W przypadku gdy praca w jednostce stanowi dodatkowe zatrudnienie, do okresu dodatkowego zatrudnienia nie podlegają zaliczeniu okresy zatrudnienia podstawowego.

3. Dodatek przysługuje pracownikowi za dni, za które otrzymuje wynagrodzenie, oraz za dni nieobecności

w pracy z powodu niezdolności do pracy wskutek choroby bądź konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem lub chorym członkiem rodziny, za które pracownik otrzymuje z tego tytułu wynagrodzenie lub zasiłek z ubezpieczenia społecznego.

4. Dodatek jest wypłacany w terminie wypłaty wynagrodzenia:

- 1) począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym pracownik nabył prawo do dodatku lub wyższej stawki dodatku, jeżeli nabycie prawa nastąpiło w ciągu miesiąca,
- 2) za dany miesiąc, jeżeli nabycie prawa do dodatku lub prawa do wyższej stawki dodatku nastąpiło pierwszego dnia miesiąca.

§ 9. 1. Do okresu pracy uprawniającego do nagrody jubileuszowej, zwanej dalej „nagrodą”, wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

2. W razie jednoczesnego pozostawania więcej niż w jednym stosunku pracy, do okresu pracy uprawniającego do nagrody wlicza się jeden z tych okresów.

3. Pracownik nabywa prawo do nagrody w dniu upływu okresu uprawniającego do tej nagrody bądź w dniu wejścia w życie przepisów wprowadzających nagrody.

4. Pracownik jest obowiązany udokumentować swoje prawo do nagrody, jeżeli w jego aktach osobowych brak jest odpowiedniej dokumentacji.

5. Wypłata nagrody powinna nastąpić niezwłocznie po nabyciu przez pracownika prawa do tej nagrody.

6. Podstawę obliczenia nagrody stanowi wynagrodzenie przysługujące pracownikowi w dniu nabycia prawa do nagrody, a jeżeli dla pracownika jest to korzystniejsze — wynagrodzenie przysługujące mu w dniu jej wypłaty. Jeżeli pracownik nabył prawo do nagrody, będąc zatrudniony w innym wymiarze czasu pracy niż w dniu jej wypłaty, podstawę obliczenia nagrody stanowi wynagrodzenie przysługujące pracownikowi w dniu nabycia prawa do nagrody.

7. Podstawę wyliczenia nagrody stanowi, odpowiedni do przepracowanego okresu, procent sumy miesięcznego wynagrodzenia obliczonego według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy.

8. W razie ustania stosunku pracy w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę, pracownikowi, któremu do nabycia prawa do nagrody brakuje mniej niż 12 miesięcy, licząc od dnia rozwiązania stosunku pracy, nagrodę tę wypłaca się w dniu rozwiązania stosunku pracy.

9. Jeżeli w dniu wejścia w życie przepisów wprowadzających zaliczalność do okresów uprawniających do świadczeń pracowniczych okresów nie podlegających

dotychczas wliczeniu upływa okres uprawniający pracownika do dwóch lub więcej nagród, wypłaca mu się tylko jedną nagrodę — najwyższą.

10. Pracownikowi, który w dniu wejścia w życie przepisów, o których mowa w ust. 9, ma okres zatrudnienia, wraz z innymi okresami wliczonymi do tego okresu, dłuższy niż wymagany do nagrody danego stopnia, a w ciągu 12 miesięcy od tego dnia upływie okres uprawniający go do nabycia nagrody wyższego stopnia, nagrodę niższą wypłaca się w pełnej wysokości, a w dniu nabycia prawa do nagrody wyższej — różnicę między kwotą nagrody wyższej a kwotą nagrody niższej.

11. Przepisy ust. 9 i 10 mają odpowiednio zastosowanie, w razie gdy w dniu, w którym pracownik udokumentował swoje prawo do nagrody, był uprawniony do nagrody wyższego stopnia oraz w razie gdy pracownik prawo to nabędzie w ciągu 12 miesięcy od tego dnia.

§ 10. W ramach posiadanych środków na wynagrodzenia może być utworzony fundusz nagród z przeznaczeniem na nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej, pozostający w dyspozycji pracodawcy.

§ 11. 1. Pracownikowi wykonującemu pracę w porze nocnej przysługuje dodatkowe wynagrodzenie za każdą godzinę pracy w porze nocnej w wysokości 20% godzinowej stawki wynagrodzenia zasadniczego, nie niższej jednak niż 20% godzinowej stawki wynikającej z najniższego wynagrodzenia za pracę określonego w odrębnych przepisach.

2. Pracownikowi zatrudnionemu w zmianowym systemie pracy za każdą godzinę pracy na drugiej zmianie może być przyznany dodatek w wysokości 10% godzinowej stawki wynagrodzenia zasadniczego.

§ 12. 1. W ramach posiadanych środków na wynagrodzenia może być utworzony fundusz premiowy.

2. Wysokość funduszu premiowego, o którym mowa w ust. 1, oraz warunki przyznawania i wypłacania premii określa zakładowy regulamin premiowania.

§ 13. 1. Kierowcy samochodu osobowego może być przyznane, za jego zgodą, wynagrodzenie ryczałtowe. Wynagrodzenie ryczałtowe obejmuje poszczególne składniki wynagrodzenia (w szczególności wynagrodzenie zasadnicze, dodatek za pracę w godzinach nadliczbowych oraz dodatkowe wynagrodzenie za pracę w porze nocnej) i uwzględnia liczbę godzin przypadających do przepracowania w okresie jednego miesiąca.

2. Kierowcy, z wyjątkiem kierowcy samochodu osobowego, za powierzone mu dodatkowe czynności, nie wchodzące w zakres jego normalnych obowiązków, przysługuje dodatek w wysokości nie przekraczającej 60% najniższego wynagrodzenia zasadniczego.

3. Wysokość dodatku, o którym mowa w ust. 2, za wykonywanie poszczególnych czynności ustala pracodawca, uwzględniając rodzaj czynności i ich uciążliwość.

§ 14. Pracodawca kwalifikuje stanowiska pracy do grupy stanowisk pomocniczych i obsługi, o których mowa w art. 32 ustawy, spośród stanowisk wymienionych w kolumnie 2 tabeli stanowisk, zaszeregowania i wymagań kwalifikacyjnych, stanowiącej załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 15. Pracownicy, którzy nie spełniają wymagań kwalifikacyjnych przewidzianych dla stanowiska zajmowanego przez nich w dniu wejścia w życie rozporządzenia, mogą być nadal zatrudniani na tych stanowiskach.

§ 16. 1. Przy ustalaniu prawa do nagrody jubileuszowej przysługującej pracownikowi, który był zatrudniony w komunalnym zakładzie budżetowym w dniu 19 lutego 1997 r. lub w jednostce budżetowej albo w gospodarstwie pomocniczym w dniu 1 stycznia 1999 r., a przed tym dniem nabył prawo do nagrody z uwzględnieniem okresów podlegających wliczeniu do okresu pracy uprawniającego do nagrody na podstawie przepisów obowiązujących przed tym dniem, okresy te podlegają wliczeniu na dotychczasowych zasadach, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Pracownik, który podjął zatrudnienie w komunalnym zakładzie budżetowym po dniu 19 lutego 1997 r. lub w jednostce budżetowej albo w gospodarstwie pomocniczym po dniu 1 stycznia 1999 r., nabywa prawo

do nagrody na zasadach określonych w § 9, niezależnie od wcześniejszego nabycia prawa do nagrody za dany okres pracy.

§ 17. Pracownikom zatrudnionym w niepełnym wymiarze czasu pracy przysługuje wynagrodzenie zasadnicze i inne składniki wynagrodzenia — w wysokości proporcjonalnej do wymiaru czasu pracy określonego w umowie o pracę.

§ 18. Pracownikowi, który do dnia 31 lipca 2000 r. otrzymywał dodatek na podstawie § 8 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia wymienionego w § 19 za pracę przy obsłudze elektronicznych monitorów ekranowych, o której mowa w ust. 1 pkt 8 załącznika nr 4 do tego rozporządzenia, kwotę tego dodatku włącza się do wynagrodzenia zasadniczego.

§ 19. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 lipca 1997 r. w sprawie wynagradzania pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 77, poz. 482, z 1999 r. Nr 5, poz. 34 oraz z 2000 r. Nr 29, poz. 360 i Nr 44, poz. 504).

§ 20. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2000 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Buzek*

Załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 r. (poz. 708)

Załącznik nr 1

TABELA KWOT WYNAGRODZENIA ZASADNICZEGO I DODATKU FUNKCYJNEGO ORAZ WYMAGAŃ KWALIFIKACYJNYCH KIEROWNIKÓW I ZASTĘPCÓW KIEROWNIKÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 20 UST. 4 USTAWY

Lp.	Stanowisko	Kwota		Wymagania kwalifikacyjne ¹⁾	
		wynagrodzenia zasadniczego do	dodatku funkcyjnego do	wykształcenie	liczba lat pracy
1	2	3	4	5	6
1	Dyrektor (kierownik) wielobranżowej jednostki	3200	1500	wyższe	7
2	Zastępca dyrektora (kierownika) wielobranżowej jednostki, główny księgowy w wielobranżowej jednostce	3000	1300	wyższe	7
3	Dyrektor (kierownik) jednostki	3000	1300	wyższe	6
4	Zastępca dyrektora (kierownika) jednostki, główny księgowy w jednostce	2800	1100	wyższe	6
5	Kierownik gospodarstwa pomocniczego	2800	1100	wyższe	6
6	Zastępca kierownika gospodarstwa pomocniczego, główny księgowy w gospodarstwie pomocniczym	2600	1000	wyższe	6

¹⁾ Specjalistyczne wymagania kwalifikacyjne niezbędne do zajmowania określonego stanowiska ustalają przepisy szczególne, układy zbiorowe pracy lub regulaminy wynagradzania.

TABELA PUNKTOWYCH ROZPIĘTOŚCI DLA POSZCZEGÓLNYCH KATEGORII ZASZEREGOWANIA

Kategoria zaszeregowania	Liczba punktów
	najniższe wynagrodzenie zasadnicze - 20
I	21 - 35
II	36 - 50
III	51 - 65
IV	66 - 80
V	81 - 95
VI	96 - 110
VII	111 - 125
VIII	126 - 140
IX	141 - 160
X	161 - 180
XI	181 - 200
XII	201 - 220
XIII	221 - 240
XIV	241 - 260
XV	261 - 280
XVI	281 - 300
XVII	301 - 320
XVIII	321 - 340
XIX	341 - 365
XX	366 - 390
XXI	

TABELA STAWEK DODATKU FUNKCYJNEGO

Stawka dodatku funkcyjnego	Procent najniższego wynagrodzenia zasadniczego
1	do 35
2	do 50
3	do 65
4	do 80
5	do 95
6	do 110
7	do 125
8	do 150
9	do 175

TABELA STANOWISK, ZASZEREGOWAŃ I WYMAGAŃ KWALIFIKACYJNYCH PRACOWNIKÓW

Lp.	Stanowisko	Kategoria zaszeregowania	Stawka dodatku funkcyjnego do	Wymagania kwalifikacyjne ¹⁾	
				wykształcenie	liczba lat pracy
1	2	3	4	5	6
I. Wszystkie jednostki - stanowiska wspólne					
1.	Dyrektor biura, kierownik oddziału (filii), rejonowego (terenowego) oddziału	XV-XVIII	8	wyższe	6
2.	Zastępca głównego księgowego w wielobranżowym zakładzie (jednostce)	XIV-XVIII	8	wyższe	6
3.	Zastępca głównego księgowego w zakładzie (jednostce)	XIV-XVII	6	wyższe	6
4.	Naczelnik (kierownik) wydziału (działu, pracowni, samodzielnego referatu, samodzielnej sekcji, laboratorium, placówki specjalistycznej), główny: specjalista, programista	XII-XVII	6	wyższe	5
5.	Radca prawny	XII-XVII	6	według odrębnych przepisów	
6.	Kierownik zespołu	X-XVII	6	wyższe	5
7.	Zastępca głównego księgowego w gospodarstwie pomocniczym	XIII-XVI	5	wyższe	4
8.	Zastępca naczelnika (kierownika) wydziału (działu, zespołu, pracowni, laboratorium, placówki specjalistycznej), kierownik sekcji (zmiany, referatu)	X-XVI	5	wyższe średnie	4 5
9.	Kierownik: zespołu magazynów, centralnego magazynu	IX-XVI	6	wyższe średnie	3 5

1	2	3	4	5	6
10.	Kierownik magazynu, zastępca kierownika: zespołu magazynów, centralnego magazynu	VIII-XV	4	wyższe średnie	3 4
11.	Starszy: specjalista, informatyk, programista, projektant, specjalista-laborant, technolog	X-XV	-	wyższe	5
12.	Starszy rewident zakładowy	IX-XV	-	wyższe	5
13.	Kierownik dyspozytorni	XI-XIV	3	średnie	5
	Starszy inspektor, informatyk, projektant, specjalista-laborant, technolog	IX-XIV	-	wyższe średnie	4 5
14.	Specjalista, programista, rewident zakładowy	VIII-XIV	-	wyższe średnie	4 5
15.	Podinspektor	IX-XIII	-	wyższe średnie	2 4
16.	Kierownik: warsztatu, pralni, recepcji, wypożyczalni sprzętu, kuchni, stołówki	VIII-XIII	4	wyższe średnie	- 4
17.	Kierownik powielarni	VII-XIII	4	wyższe średnie	- 4
18.	Samodzielny referent, starszy księgowy	VII-XIII	-	wyższe średnie	2 4
19.	Starszy referent, starszy intendent, starszy laborant, starszy statystyk, inspektor, księgowy, kasjer	VI-XII	-	wyższe	-
				średnie	2
20.	Laborant, statystyk, planista, kosztorysant	V-XI	-	średnie	-
21.	Referent	V-XI	-	średnie	-
22.	Kierownik biblioteki, świetlicy, klubu	X-XII	3	według odrębnych przepisów	
23.	Kierownik punktu sprzedaży	VIII-XII	3	średnie	4

1	2	3	4	5	6
24.	Starszy operator elektronicznych monitorów ekranowych, starszy recepcjonista, starszy magazynier, zaopatrzeniowiec, operator sprzętu audiowizualnego, operator urządzeń, konserwator maszyn i urządzeń,	VII-XII	-	średnie zasadnicze zawodowe	1 2
25.	Zastępca kierownika: magazynu, warsztatu	VIII-XI	2	średnie	3
26.	Starszy bibliotekarz	IX-XI	-	według odrębnych przepisów	
27.	Maszynistka klasy mistrzowskiej, operator elektronicznych monitorów ekranowych	VI-XI	-	średnie	3
28.	Kierownik: kancelarii, hali maszyn, archiwum	VII-X	2	średnie	3
29.	Kierownik centrali telefonicznej	VI-IX	2	średnie	3
30.	Bibliotekarz	V-X	-	według odrębnych przepisów	
31.	Archiwista, magazynier, konserwator, intendent	V-X	-	średnie zasadnicze zawodowe	1 2
32.	Starsza maszynistka	V-X	-	średnie	-
33.	Recepcjonista	IV-X	-	średnie zasadnicze zawodowe	1 2
34.	Introligator, operator urządzeń powielających, kontystka	V-IX	-	średnie	-
35.	Sekretarka, maszynistka	IV-IX	-	średnie	-
36.	Teletypistka, telefonistka	IV-VIII	-	średnie	-
37.	Pomoc administracyjna (biurowa, techniczna, laboratoryjna)	III-VIII	-	średnie	-
38.	Stanowiska nadzoru inwestorskiego: Kierownik zespołu inspektorów nadzoru, kierownik nadzoru inwestorskiego	XIV-XVII	7	wyższe i uprawnienia budowlane	7

1	2	3	4	5	6
39.	Starszy inspektor nadzoru inwestorskiego	XIV-XV	6	wyższe i uprawnienia budowlane	5
40.	Inspektor nadzoru inwestorskiego	XII-XV	5	wyższe i uprawnienia budowlane, średnie i uprawnienia budowlane	4 6
41.	Kierowcy: Kierowca-operator maszyn specjalnych	IX-XII	-	według odrębnych przepisów	
42.	Kierowca autobusu	VII-XII	-		
43.	Kierowca samochodu ciężarowego: - powyżej 13 ton, - od 3,5 do 13 ton, - do 3,5 ton	VIII-XI VII-X V-IX	-		
44.	Kierowca samochodu dostawczego	VII-X	-		
45.	Kierowca samochodu towarowo-osobowego	IX-X	-		
46.	Kierowca ciągnika	V-IX	-		
47.	Kierowca samochodu osobowego	V-VIII	-		
48.	Kierowca transportu wewnętrznego	IV-VII	-		
49.	Rzemieślnicy, usługi techniczne i inne: Starszy majster	X-XV	5	wyższe średnie i tytuł mistrza	3 5
50.	Starszy mistrz	IX-XIV	5	wyższe średnie	3 4
51.	Majster	IX-XIV	3	średnie	3
52.	Mistrz	VII-XIII	3	średnie i tytuł mistrza	3
53.	Leśniczy	IX-XIII	2	średnie zawodowe	3
54.	Rzemieślnik specjalista	VII-XIII	-	średnie zawodowe zasadnicze zawodowe i uprawnienia kwalifikacyjne	4
55.	Maszynista (taboru pasażerskiego, kotłów i inni)	VII-XIII	-	średnie zawodowe zasadnicze zawodowe i uprawnienia kwalifikacyjne	1
56.	Kuchmistrz-szef kuchni	VIII-XII	3	średnie	4

1	2	3	4	5	6
57.	Sprzedawca, bufetowy	IX-XII	-	zasadnicze zawodowe	3
58.	Starszy rzemieślnik (starszy: murarz, malarz, betoniarz, stolarz, cieśla, dekarz, monter, kowal, ślusarz, tokarz, frezer, tapicer, spawacz, elektryk, mechanik, mechanik-diagnosta, elektromechanik, elektromonter, radiomechanik, kucharz i inne), starszy konserwator, robotnik wysokokwalifikowany	VI-XI	-	średnie zawodowe zasadnicze zawodowe i uprawnienia kwalifikacyjne	3
59.	Kanalarz, wulkanizator	VI-XI	-	zasadnicze zawodowe	-
60.	Drwal	VI-XI	-	podstawowe	-
61.	Motorniczy	VIII-XI	-	według odrębnych przepisów	
62.	Dyspozytor, kontroler ruchu	VIII-X	-	zasadnicze zawodowe	3
63.	Szef kuchni	VII-X	2	średnie zawodowe zasadnicze zawodowe i tytuł mistrza	4
64.	Rzemieślnik (murarz, malarz, betoniarz, stolarz, cieśla, gajowy, dekarz, monter, kowal, ślusarz, tokarz, frezer, tapicer, spawacz, elektryk, mechanik, mechanik-diagnosta, elektromechanik, elektromonter, radiomechanik, kucharz, krawiec i inne), konserwator, robotnik wykwalifikowany	V-X	-	średnie zawodowe zasadnicze zawodowe i odpowiednie wyszkolenie w zawodzie	-
65.	Kelner	VII-IX	-	zasadnicze zawodowe podstawowe i umiejętność wykonywania zespołu czynności	- 2
66.	Starsza pokojowa	V-IX	-	podstawowe	3
67.	Kontroler biletowy	VII-VIII	-	średnie	2
68.	Pomoc rzemieślnika, pomoc kuchenna, robotnik do prac ciężkich, palacz: c.o., kotłowy	IV-VIII	-	zasadnicze zawodowe podstawowe	-

1	2	3	4	5	6
69.	Robotnik: zajezdniowy, manewrowy-przetokowy	VI-VIII	-	podstawowe i wyszkolenie kursowe	-
70.	Pracznica, szwaczka, prasowaczka, detaszer, maglarz	VI-VIII	-	podstawowe	-
71.	Robotnik gospodarczy (magazynowy), powielaczowy	II-VIII	-	zasadnicze zawodowe	-
72.	Sprzedawca biletów, wydawca paliw	VI-VII	-	podstawowe zasadnicze, podstawowe	-
73.	Pokojowa, łazienny, kapielowy, pomoc kuchenna, wozak	IV-VII	-	podstawowe	-
74.	Starszy: portier, woźny, szatniarz, dozorca	III-VII	-	podstawowe	-
75.	Pilot zajezdniowy	IV-VI	-	podstawowe i wyszkolenie kursowe	-
76.	Portier, szatniarz, dozorca, dźwigowy, woźny, sprzętaczka laboratoryjna, pomoc palacza	II-VI	-	podstawowe	-
77.	Sprzętaczka	I-V	-	podstawowe	-
78.	Goniec	II-IV	-	podstawowe	-
79.	Robotnik	I-III	-	podstawowe	-
II. Urzędy pracy					
1.	Starszy inspektor wojewódzki	XIV-XVI	5	wyższe	4
2.	Inspektor wojewódzki	XIII-XV	4	wyższe	4
3.	Starszy inspektor powiatowy	XI-XIV	3	szkoła pomaturalna	4
4.	Inspektor powiatowy	X-XIII	3	średnie	5
5.	Starszy pośrednik pracy, starszy doradca zawodowy	IX-XIV	-	wyższe średnie	2 6
6.	Pośrednik pracy, doradca zawodowy	VII-XIII	-	wyższe średnie	- 4

1	2	3	4	5	6
III. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej					
1.	Główny specjalista	XVI-XVIII	8	wyższe specjalistyczne (np. pedagog, logopeda, psycholog); wyższe o kierunkach określonych w odrębnych przepisach + specjalizacja II stopnia z pracy socjalnej	5
2.	Kierownik apteki	XVII-XVIII	8	według odrębnych przepisów	
3.	Starszy: lekarz, aptekarz	XVII-XVIII	-		
4.	Starszy specjalista pracy socjalnej	XIV-XVII	2	według odrębnych przepisów	5
5.	Konsultant, koordynator ds. komputeryzacji pomocy społecznej	XIV-XVII	-	wyższe	3
6.	Lekarz, aptekarz	XV-XVII	-	według odrębnych przepisów	
7.	Kierownik zespołu pielęgniarek	XIV-XVI	8		
8.	Starszy specjalista pracy z rodziną	XIV-XVI	-	wyższe	5
9.	Główny administrator	XV-XVI	6	wyższe	5
10.	Kapelan	XV-XVI	-	według odrębnych przepisów	
11.	Starszy administrator	XIII-XV	4	wyższe średnie	3 6
12.	Specjalista pracy z rodziną	XIII-XV	-	wyższe	3
13.	Specjalista pracy socjalnej	XIII-XV	-	według odrębnych przepisów	3
14.	Starszy pracownik socjalny	XII-XV	-	według odrębnych przepisów	3
15.	Pracownik socjalny	XI-XIV	-	według odrębnych przepisów	-
16.	Starsza pielęgniarka	XII-XV	-	według odrębnych przepisów	

1	2	3	4	5	6
17.	Starszy technik fizjoterapii	XIII-XIV	-	średnie medyczne	5
18.	Administrator	XII-XIV	-	wyższe średnie	4
19.	Starszy technik (laborant medyczny)	XII-XIV	-	średnie medyczne	5
20.	Starszy masażysta	XII-XIV	-	szkoła masażystów	5
21.	Starszy opiekun	XI-XIV	-	średnie szkoła asyistentek medycznych	5
22.	Pielęgniarka	XI-XIII	-	według odrębnych przepisów	
23.	Technik fizjoterapii	XI-XIII	-	średnie medyczne	-
24.	Starszy dietetyk	XI-XIII	-	średnie medyczne	1
25.	Technik (laborant medyczny), dietetyk	XI-XII	-	średnie medyczne	-
26.	Masażysta	X-XI	-	szkoła masażystów	-
27.	Aspirant pracy socjalnej	IX-X	-	średnie	-
28.	Wykwalifikowana pomoc dentystyczna	IX-X	-	podstawowe oraz kurs zawodowy	-
29.	Opiekun	VII-X	-	średnie szkoła asyistentek medycznych	1
30.	Sanitariusz	VII-IX	-	podstawowe oraz kurs dla sanitariuszy i egzamin kwalifikacyjny	-
31.	Pomoc dentystyczna	VII-VIII	-	podstawowe oraz przeszkolenie zawodowe	-
32.	Młodszy opiekun	V-VII	-	podstawowe	-
IV. Powiatowe zespoły orzekające o stopniu niepełnosprawności					
1.	Przewodniczący powiatowego zespołu orzekającego o stopniu niepełnosprawności	XIV-XVII	6	wyższe	5
2.	Przewodniczący składu orzekającego o stopniu niepełnosprawności	XIII-XVI	5	wyższe medyczne	5

1	2	3	4	5	6
3.	Sekretarz powiatowego zespołu orzekającego o stopniu niepełnosprawności	XIII-XV	5	wyższe	4
4.	Starszy doradca zawodowy	XII-XIII	-	średnie	6
5.	Doradca zawodowy	X-XII	-	średnie	4
V. Jednostki działające w zakresie oświaty					
1.	Kierownik biura warsztatowego, kierownik stacji obsługi samochodów, kierownik budowy	XVI-XIX	6	wyższe	7
2.	Kierownik obiektów sportowych	XIII-XV	5	wyższe	7
3.	Kierownik gospodarczy	XIII-XV	4	wyższe średnie	2 6
4.	Sekretarz szkoły	XII-XIV	4	średnie	5
5.	Starszy ratownik	IX-XIII	-	średnie	4
6.	Kierownik stołówki	X-XII	3	średnie	4
7.	Dietetyczka	X-XII	-	średnie	4
8.	Ratownik	VIII-XII	-	średnie	2
9.	Młodszy ratownik	VII-XI	-	średnie	-
10.	Pomoc nauczyciela	VI-X	-	podstawowe	-
11.	Rolnik hodowca	VII-X	-	zasadnicze zawodowe	-
12.	Robotnik szklarniowy	VI-X	-	zasadnicze zawodowe	-
13.	Robotnik budowlany	V-VIII	-	umiejętność wykonywania	-
14.	Robotnik polowy	IV-V	-	pracy	-
VI. Zakłady gospodarki komunalnej i mieszkaniowej, biura zamiany mieszkań					
1.	Kierownik administracji domów mieszkalnych	XIV-XVII	6	wyższe	5
2.	Starszy dyspozytor	XIII-XV	3	wyższe	5
3.	Geodeta, geolog	XII-XIV	-	wyższe	4
4.	Administrator budynków mieszkalnych, administrator targowiska	X-XI	2	zasadnicze zawodowe	-
5.	Administrator cmentarza	VIII-X	-	podstawowe	-
6.	Ekspedytor	V-VII	-	zasadnicze zawodowe	2

1	2	3	4	5	6
7.	Ogrodnik terenów zielonych	VI-VII	-	zasadnicze zawodowe	-
8.	Dozorca cmentarza	III-IV	-	podstawowe	-
9.	Grabarz	III-IV	-	podstawowe	-
VII. Zakłady oczyszczania					
1.	Główny inżynier	XVI-XX	9	wyższe	5
2.	Starszy dyspozytor	XIV-XVI	-	wyższe	2
3.	Dyspozytor	XIII-XV	-	średnie	2
4.	Kontroler eksploatacji	XIII-XV	-	wyższe średnie	5 6
VIII. Zakłady wodociągów i kanalizacji					
1.	Inżynier utrzymania ruchu	XIII-XV	-	wyższe	5
2.	Odczytywacz wodomierzy-inkasent	VII-X	-	podstawowe	-
3.	Dyżurny pogotowia wodno-kanalizacyjnego	VI-VIII	-	zasadnicze zawodowe	-
IX. Zakłady energetyki ciepłej					
1.	Kierownik pogotowia technicznego	XV-XVIII	5	wyższe	6
2.	Kierownik ciepłowni	XV-XVIII	5	wyższe	6
3.	Kierownik bazy	XIV-XVIII	5	wyższe	6
4.	Starszy dyspozytor mocy	XIV-XVIII	5	wyższe	6
5.	Starszy dyspozytor pogotowia technicznego	XIV-XVII	5	wyższe	5
6.	Kierownik kotłowni	XIII-XVI	4	wyższe	4
7.	Kierownik przepompowni	XIII-XVI	4	wyższe	4
8.	Dyspozytor mocy	XIII-XV	-	wyższe średnie	4 5
9.	Weryfikator dokumentacji technicznej	VIII-XI	-	wyższe średnie	4 5
X. Zakłady komunikacyjne					
1.	Dyspozytor, kontroler ruchu	VII-XI	-	średnie zawodowe	3
2.	Motorniczy tramwaju, kierowca autobusu	IX-XI	-	według odrębnych przepisów	
3.	Kontroler biletowy	VI-VIII	-	średnie	2

1	2	3	4	5	6
4.	Pilot zajezdniowy	IV-VI	-	wyszkolenie kursowe	-
XI. Metro Warszawskie					
1.	Główny inżynier, szef służby	XVI-XVIII	8	wyższe	6
2.	Komendant Służby Ochrony Metra	XV-XVII	6	wyższe średnie	3 5
3.	Zastępca komendanta Służby Ochrony Metra	XIV-XVI	5	wyższe średnie	3 5
4.	Dyspozytor ruchu	XII-XV	-	wyższe średnie	3 4
5.	Dyspozytor	XII-XIV	-	wyższe średnie	3 4
6.	Dyżurny ruchu i stacji	XI-XIII	-	średnie	-
7.	Maszynista - instruktor	XII-XIII	-	średnie techniczne	3
8.	Starszy maszynista	XI-XIII	-	średnie techniczne	1
9.	Elektryk taboru pasażerskiego, elektronik taboru pasażerskiego, mechanik taboru pasażerskiego	VIII-XIII	-	zasadnicze zawodowe	3
10.	Maszynista pojazdów specjalnych	IX-XI	-	zasadnicze zawodowe	1
11.	Dowódca warty	V-VII	3	zasadnicze lub podstawowe oraz kurs kwalifikacyjny na dowódcę warty	-
12.	Dowódca zastępu służby ratowniczej	V-VIII	-	średnie oraz kurs podoficerski strażaków	1
13.	Starszy wartownik	IV-VII	-	podstawowe oraz kurs przygotowawczy	-
14.	Starszy ratownik	IV-VII	-	zasadnicze zawodowe oraz kurs podoficerski strażaków	-
15.	Wartownik	IV-VI	-	podstawowe oraz kurs przygotowawczy	-
XII. Żegluga Świnoujska					
Pracownicy lądowi:					
1.	Szef eksploatacji	XV-XIX	9	wyższe	6

1	2	3	4	5	6
2.	Dyspozytor	VIII-XIII	-	średnie	3
3.	Gospodarz hotelu	VI-X	-	średnie	2
4.	Cumownik	II-V	-	podstawowe	-
	Pracownicy pływający:			według odrębnych przepisów	
5.	Kapitan statku	X-XVI	4		
6.	Mechanik statku	IX-XVI	4		
7.	Oficer mechanik wachtowy	IX-XIV	-		
8.	Oficer elektryk	IX-XIV	-		
9.	Oficer wachtowy	VIII-XIII	-		
10.	Starszy marynarz	VII-XI	-		
11.	Motorzysta	VII-XI	-		
12.	Marynarz	III-VII	-		
13.	Młodszy motorzysta	II-VII	-		
14.	Młodszy marynarz	II-V	-		
XIII. Zarząd Cmentarzy Komunalnych					
1.	Kierownik cmentarza	XV-XVIII	5	wyższe	5
2.	Zastępca kierownika cmentarza	XIII-XV	4	wyższe średnie	3 5
3.	Operator urządzeń kremacyjnych	XII-XIV	-	średnie	5
XIV. Zarząd Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie					
1.	Kierownik grupy robót	XII-XV	6	wyższe	4
2.	Główny operator urządzeń technicznych	XI-XIV	-	wyższe	3
3.	Kierownik strefy	XI-XIII	5	średnie	5
4.	Zastępca kierownika strefy	X-XII	4	średnie	4
5.	Dyspozytor dźwigów	VIII-IX	-	zasadnicze zawodowe	3
6.	Dźwigowy	V-VIII	-	podstawowe	-
XV. Zespoły usług projektowych					
1.	Starszy inspektor fachowego poradnictwa	XIV-XV	-	wyższe	5
2.	Inspektor fachowego poradnictwa	X-XIV	-	wyższe	4
3.	Starszy inspektor do spraw wycen	X-XII	-	wyższe średnie	2 4

1	2	3	4	5	6
4.	Inspektor do spraw wycen	IX-XI	-	średnie	3
XVI. Jednostki planowania przestrzennego					
1.	Generalny projektant	XVI-XVIII	7	wyższe	5
2.	Główny projektant	XV-XVI	5	wyższe	5
3.	Starszy kartograf	XII-XIV	-	wyższe	5
4.	Plastyk	XI-XIII	-	wyższe	3
5.	Starszy asystent, fotograf, kartograf	XI-XII	-	wyższe średnie	3 5
6.	Asystent	VIII-X	-	średnie	-
XVII. Ośrodki dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej					
1.	Starszy: geodeta, kartograf, topograf	XIII-XV	3	wyższe średnie	4 6
2.	Klasyfikator	XII-XIV	-	wyższe średnie	3 6
3.	Geodeta, kartograf, topograf	XII-XIV	-	wyższe średnie	3 5
4.	Poligraf-specjalista, fototechnik-specjalista	IX-XI	-	zasadnicze zawodowe	2
5.	Pomiarowy	VII-VIII	-	podstawowe	-
XVIII. Biura geodezji i terenów rolnych, terenowe zespoły usług projektowych, zakłady usług wodnych, zarządy melioracji i urzędzeń wodnych					
1.	Kierownik grupy robót	XV-XVIII	8	wyższe	5
2.	Szef produkcji	XV-XVII	9	wyższe	7
3.	Główny technolog	XIII-XVI	8	wyższe	7
4.	Starszy inspektor fachowego poradnictwa	XIV-XVI	-	wyższe	7
5.	Geodeta-specjalista, gleboznawca-specjalista	XIII-XVI	-	wyższe	7
6.	Kierownik robót	XII-XV	6	wyższe	4
7.	Starszy: geodeta, gleboznawca	XII-XV	-	wyższe	6
8.	Starszy asystent	IX-XIV	-	wyższe	4
9.	Geodeta, gleboznawca	XI-XIV	-	wyższe średnie	4 6
10.	Inspektor fachowego poradnictwa	XI-XIII	-	wyższe	7

1	2	3	4	5	6
11.	Poligraf specjalista reprodukcji	XI-XIII	-	średnie zawodowe	6
12.	Kierownik statku kategorii III	X-XIII	2	średnie zawodowe	6
13.	Asystent	VIII-XIII	-	wyższe średnie	- 2
14.	Fototechnik-specjalista reprodukcji map i dokumentacji, starszy poligraf	X-XII	-	średnie zawodowe	6
15.	Starszy fototechnik, poligraf	IX-XI	-	średnie zawodowe	3
16.	Starszy kreślarz	IX-XI	-	średnie	3
17.	Mechanik maszyn na statku	VIII-XI	-	zasadnicze zawodowe	6
18.	Operator dozowania oraz wykorzystania nieczystości stałych i płynnych, operator budowli piętrzących	VI-XI	-	zasadnicze zawodowe oraz odpowiednie uprawnienia	1
19.	Fototechnik	VIII-X	-	średnie zawodowe	3
20.	Kreślarz	VIII-X	-	średnie	2
21.	Stermotorzysta	VII-X	-	odpowiednie wykształcenie w zawodzie	1
22.	Bosman, sternik	VI-IX	-	według odrębnych przepisów	
23.	Starszy marynarz	V-VII	-		
24.	Marynarz	IV-VI	-		
25.	Konserwator aparatury laboratoryjnej	IX-XI	-	średnie zawodowe oraz uprawnienia specjalistyczne	3
26.	Rolnik hodowca	VII-X	-	zasadnicze zawodowe	-
27.	Robotnik szklarniowy	VI-X	-	zasadnicze zawodowe	-
28.	Starszy pomiarowy	VI-IX	-	umiejętność wykonywania zawodu	2
29.	Młodszy fototechnik	VI-VIII	-		1
30.	Pomiarowy	V-VII	-		-
31.	Robotnik polowy	IV-V	-	umiejętność wykonywania prac	-

1	2	3	4	5	6
XIX. Zarządy dróg wojewódzkich, rejony dróg wojewódzkich, gospodarstwa pomocnicze, zarządy dróg miejskich, mostów i ulic					
1.	Inżynier ruchu	XVIII-XXI	9	wyższe	7
2.	Główny inżynier	XVII-XVIII	7	wyższe oraz uprawnienia budowlane	6
3.	Główny mechanik	XVII-XVIII	7	wyższe	6
4.	Kierownik służby interwencyjnej	XVI-XVIII	6	wyższe	5
5.	Kierownik pracowni projektowej	XV-XVIII	6	wyższe oraz uprawnienia budowlane	5
6.	Kierownik laboratorium wojewódzkiego	XV-XVIII	6	wyższe	5
7.	Kierownik: zakładu produkcyjnego, bazy sprzętu i transportu	XII-XVIII	5	wyższe średnie	3 5
8.	Kierownik pracowni w wojewódzkim laboratorium drogowym	XIV-XVI	6	wyższe średnie	3 5
9.	Kierownik robót, kierownik wytwórni	XII-XVIII	5	wyższe oraz uprawnienia budowlane	3
				średnie oraz uprawnienia budowlane	5
10.	Starszy projektant	XIII-XV	-	wyższe oraz uprawnienia budowlane	3
				średnie oraz uprawnienia budowlane	6
11.	Starszy dyspozytor	XI-XV	4	wyższe średnie	3 5
12.	Dyspozytor	X-XIV	3	średnie	3
13.	Asystent inspektora nadzoru	X-XIII	-	wyższe	2
				średnie	4
XX. Ośrodki sportu i rekreacji, ośrodki sportowo-szkoleniowe żeglarstwa					
1.	Kierownik stajni - trener	XIII-XVII	6	wyższe średnie	3 5
2.	Menedżer sportu	XV-XVII	6	wyższe średnie	2 4
3.	Sanitariusz weterynaryjny	X-XIII	-	średnie zawodowe	3
4.	Dzokej, podkuwacz	VI-XI	-	podstawowe	-
5.	Starszy jeździec	IV-IX	-	podstawowe	-

1	2	3	4	5	6
6.	Kandydat dżokejski	V-IX	-	podstawowe	-
7.	Praktykant dżokejski	IV-VIII	-	podstawowe	-
8.	Jeździec	II-VI	-	podstawowe	-
Pracownicy pływający:					
9.	Kapitan jachtu o długości powyżej 21 m	XIV-XVII	6	wyższe średnie	4 6
10.	Kapitan jachtu o długości do 21 m	XIII-XVI	5	wyższe średnie	4 6
11.	Starszy oficer, kierownik maszyn jachtu	XIII-XVI	4	wyższe średnie	4 6
12.	Kierownik wyszkolenia żeglarskiego	XIII-XV	6	wyższe	6
13.	Oficer jachtu	XII-XIV	4	wyższe średnie	2 4
14.	Bosman jachtu	VIII-XII	4	średnie	2
15.	Montażysta jachtu, kucharz jachtu, intendent jachtu	IX-XI	-	zasadnicze zawodowe	2
Służby ratownictwa wodnego:					
16.	Instruktor ratownictwa	XIII-XVI	3	średnie	6
17.	Starszy ratownik	XII-XV	-	średnie	4
18.	Ratownik	XI-XIV	-	średnie	2
19.	Młodszy ratownik	VIII-XI	-	podstawowe	-
Instruktorzy sportu, rehabilitacji ruchowej, odnowy biologicznej i rekreacji ruchowej²⁾:					
20.	Trener - klasa mistrzowska	XIX-XXI	-	wyższe	-
21.	Trener - klasa I	XVII-XX	-	wyższe	-
22.	Specjalista rehabilitacji ruchowej i odnowy biologicznej	XIV-XX	-	wyższe	-
23.	Specjalista rekreacji ruchowej	XIV-XX	-	wyższe średnie	-
24.	Trener - klasa II	XIV-XVIII	-	wyższe średnie	-
25.	Instruktor sportu – klasa I	XIII-XVII	-	średnie	-
26.	Instruktor rekreacji – klasa I	XIII-XVI	-	średnie	-
27.	Instruktor rehabilitacji ruchowej i odnowy biologicznej	XII-XV	-	średnie	-
28.	Instruktor sportu	XII-XV	-	średnie	-
29.	Instruktor rekreacji ruchowej	XI-XIV	-	średnie	-

1	2	3	4	5	6
	Służby techniczne i usługi:				
30.	Główny mechanik, główny energetyk	XIV-XVII	5	wyższe	5
31.	Kapitan jachtu, oficer jachtu	XII-XIV	5	wyższe	4
32.	Kierownik-gospodarz obiektu: sportowego, turystycznego, rekreacyjnego, mieszkalnego	XI-XIII	-	średnie	4
33.	Informator turystyczny	IX-XIII	-	średnie	3
34.	Starszy: masztalierz, bosman	VII-XI	-	średnie	3
35.	Pracownik zaplecza sportowego: koniuszy, stajenny, sprzętowy, przystaniowy, konserwator urządzeń sportowych, obsługi basenu kapielowego, lodowiska, stadionu, przystani i inne	VI-IX	-	zasadnicze zawodowe	2
XXI. Zakłady naprawcze sprzętu medycznego, zakłady techniki medycznej					
1.	Główny technolog	XVII-XIX	4	wyższe	5
2.	Kierownik wydziału konstrukcyjnego	XVI-XVIII	4	wyższe	5
3.	Szef produkcji	XV-XVII	4	wyższe	5
4.	Kierownik grupy robót	XV-XVII	4	wyższe	4
5.	Rzecznik patentowy	XIV-XVI	-	według odrębnych przepisów	
6.	Starszy konserwator sprzętu medycznego	XIV-XVI	-	średnie techniczne	5
7.	Konserwator sprzętu medycznego	XIII-XV	-	średnie techniczne	3
				zasadnicze zawodowe	6
8.	Młodszy konserwator sprzętu medycznego	VIII-X	-	zasadnicze zawodowe lub podstawowe i kurs przysposobienia zawodowego	-
XXII. Zakłady (warsztaty) ortopedyczne					
1.	Szef produkcji, główny technolog	XV-XVII	4	wyższe	5
2.	Główny mechanik	XIV-XVI	4	wyższe	5

1	2	3	4	5	6
3.	Starszy konserwator sprzętu ortopedycznego	XII-XIV	-	średnie techniczne	5
4.	Konserwator sprzętu ortopedycznego	XI-XIII	-	średnie techniczne	2
				zasadnicze zawodowe	3
5.	Ortopeda przymiarkowy	X-XII	-	średnie techniczne	-
				zasadnicze zawodowe	3
6.	Bandażysta ortopedyczny, stolarz ortopedyczny, cholewkarz ortopedyczny, modelarz ortopedyczny w gipsie, formowacz, ortopeda-mechanik, przymiarkowy obuwia ortopedycznego	IX-XI	-	zasadnicze zawodowe	-
7.	Krojczy skór i tkanin, obuwnik ortopedyczny, modelarz form obuwia ortopedycznego	VIII-X	-	zasadnicze zawodowe	-
8.	Gorseciarz	VI-VIII	-	podstawowe i przeszkolenie zawodowe	-
XXIII. Izby wytrzeźwień					
1.	Starszy lekarz	XVIII-XIX	-	według odrębnych przepisów	
2.	Lekarz	XVI-XVIII	-		
3.	Starszy felczer, felczer	XIV-XVI	-		
4.	Starsza pielęgniarka	XIII-XIV	-		
5.	Pielęgniarka	XII-XIII	-		
6.	Depozytariusz	X-XI	-	wyższe	2
				średnie	5
7.	Opiekun zmiany	IX-X	-	średnie podstawowe	-
					4
8.	Porządkowy	VIII-IX	-	podstawowe	-

¹⁾ Specjalistyczne wymagania kwalifikacyjne niezbędne do zajmowania określonego stanowiska ustalają przepisy szczególne, układy zbiorowe pracy lub regulaminy wynagradzania.

²⁾ Zasady i tryb zdobywania klas trenerskich regulują odrębne przepisy.

Załącznik nr 5

SZCZEGÓLWE ZASADY USTALANIA STOPNI UCIAŻLIWOŚCI, SZKODLIWOŚCI DLA ZDROWIA LUB PRAC NIEBEZPIECZNYCH, A TAKŻE PRZYZNAWANIA DODATKU ZA PRACĘ WYKONYWANĄ W TAKICH WARUNKACH

1. Do pierwszego stopnia uciążliwości lub szkodliwości dla zdrowia zalicza się prace wykonywane:
 - a) w warunkach narażenia na działanie pyłów nie wywołujących zwłóknienia tkanki płucnej,
 - b) w warunkach narażenia na działanie substancji toksycznych nie kumulujących się w organizmie,
 - c) w pomieszczeniach zamkniętych, w których ze względów technologicznych utrzymuje się stale temperatura powyżej 25°C lub poniżej 10°C,
 - d) w mokrym środowisku o względnej wilgotności powietrza przekraczającej 80%, w błocie lub bezpośrednim kontakcie z wodą,
 - e) w warunkach narażenia na promieniowanie ultrafioletowe lub podczerwone, np. spawanie, hartowanie,
 - f) w warunkach narażenia na wibrację ogólną,
 - g) w pomieszczeniach, w których konieczne jest stałe stosowanie sztucznego oświetlenia,
 - h) w kontakcie z nieczystościami stałymi i płynnymi,
 - i) w kontakcie ze zwłokami zmarłych.
2. Do drugiego stopnia uciążliwości lub szkodliwości dla zdrowia zalicza się prace wykonywane:
 - a) w warunkach narażenia na działanie pyłów wywołujących zwłóknienie tkanki płucnej,
 - b) w warunkach narażenia na działanie substancji toksycznych kumulujących się w organizmie,
 - c) w warunkach narażenia na hałas,
 - d) w obniżonym lub podwyższonym ciśnieniu wynikającym z procesu technologicznego,
 - e) w warunkach narażenia na działanie miejscowej wibracji, np. używanie ręcznych narzędzi pneumatycznych,
 - f) w warunkach nadmiernego obciążenia wysiłkiem fizycznym co najmniej 2 000 kcal dla mężczyzn i 1 200 kcal dla kobiet lub wymagające wymuszonej pozycji ciała,
 - g) w warunkach narażenia na działanie hormonów i antybiotyków, powodujących zaburzenia czynności fizjologicznych organizmu, oraz innych czynników o analogicznym jak te hormony i antybiotyki działaniu, jeżeli zostanie to uznane przez instytut medycyny pracy.
3. Do trzeciego stopnia uciążliwości lub szkodliwości dla zdrowia zalicza się prace wykonywane:
 - a) w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące,
 - b) w warunkach narażenia na działanie pól elektromagnetycznych wysokiej częstotliwości w zakresie od 0,1 do 300 000 MHz w strefie zagrożenia.
4. Do trzeciego stopnia uciążliwości lub szkodliwości dla zdrowia zalicza się również niebezpieczne prace:
 - a) na wysokości powyżej 2 m i w wykopach o głębokości poniżej 2 m, uznane za niebezpieczne w przepisach o bezpieczeństwie i higienie pracy,
 - b) związane z wytwarzaniem, stosowaniem, magazynowaniem i transportowaniem gazów i materiałów wybuchowych,
 - c) wewnątrz zbiorników, aparatów, kanałów, studni itp., których wykonywanie wymaga specjalnego zezwolenia,
 - d) przy urządzeniach elektroenergetycznych, znajdujących się pod napięciem powyżej 220 V, wykonywane zgodnie z przepisami o bezpieczeństwie pracy w energetyce,
 - e) związane z załadunkiem i rozładunkiem paliw płynnych oraz ich transportem,
 - f) pod ziemią lub pod wodą.
5. Do czwartego stopnia uciążliwości lub szkodliwości dla zdrowia zalicza się prace wykonywane w warunkach narażenia na działanie substancji i czynników rakotwórczych i o działaniu prawdopodobnie rakotwórczym, wymienionych w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw zdrowia, wydanym na podstawie art. 222 § 2 Kodeksu pracy.